

Anonimizirana različica

Prevod

C-645/20 - 1

Zadeva C-645/20

Predlog za sprejetje predhodne odločbe

Datum vložitve:

1. december 2020

Predložitveno sodišče:

Cour de cassation (Francija)

Datum predložitvene odločbe:

18. november 2020

Vlagatelja kasacijske pritožbe:

V A

Z A

Nasprotna stranka v postopku s kasacijsko pritožbo:

TP

[...] (ni prevedeno)

SODBA COUR DE CASSATION, PREMIÈRE CHAMBRE CIVILE (kasacijsko sodišče, prvi civilni senat)

Z DNE 18. NOVEMBRA 2020

1. VA [...] (ni prevedeno) [osebni podatki]

2. ZA [...] (ni prevedeno) [osebni podatki]

sta vložila kasacijsko pritožbo št. Y 19-15.438 zoper sodbo, ki jo je 21. februarja 2019 izdalo Cour d'appel de Versailles (14^e chambre) (višje sodišče v Versaillesu, 14. senat) v okviru spora med njima in TP [...] (ni prevedeno) [osebni podatki], nasprotno stranko v postopku s kasacijsko pritožbo.

Vlagatelja kasacijske pritožbe v podporo tej pritožbi navajata edini kasacijski razlog, ki je priložen tej sodbi.

[...] (ni prevedeno)

[...] (ni prevedeno) [...] (ni prevedeno)

[...] (ni prevedeno)

[preudarki o postopku in sestavi sodišča]

Dejansko stanje in postopek

- 1 Glede na izpodbijano sodbo [...] (ni prevedeno) je XA, francoski državljan, umrl v Franciji [...] (ni prevedeno) ter kot dediče zapustil soprogo TP in svoje tri otroke iz prve zveze, YA, ZA in VA (sosporniki A).
- 2 Sosporniki A so proti TP začeli postopek pred predsednikom Tribunal de grande instance (okrožno sodišče), ki odloča z začasnimi odredbami, da bi bil imenovan upravitelj zapuščine, pri čemer so se sklicevali na pristojnost francoskih sodišč na podlagi člena 4 Uredbe (EU) št. 650/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju odločb in sprejemljivosti in izvrševanju javnih listin v dednih zadevah ter uvedbi evropskega potrdila o dedovanju in trdili, da je bilo običajno prebivališče XA na dan njegove smrti v Franciji.
- 3 Ker je YA umrl [...] (ni prevedeno), sta njegova brat in sestra navedla, da delujeta tudi kot njegova upravičenca.

Preučitev kasacijskega razloga

Prvi trije deli kasacijskega razloga, priloženega v nadaljevanju

- 4 Na podlagi člena 1014, drugi odstavek, code de procédure civile (zakonik o civilnem postopku) o teh očitkih, ki očitno ne morejo povzročiti razveljavitve, ni treba odločiti s posebej obrazloženo odločbo.

Četrty del kasacijskega razloga

Predstavitev kasacijskega razloga

- 5 Sosporniki A izražajo očitek, da je bilo v sodbi odločeno, da francoska sodišča niso pristojna za odločanje o celotni zapuščini XA in predlogu za imenovanje upravitelja zapuščine, čeprav so, „[č]e zapustnik ob smrti nima običajnega prebivališča v državi članici, [...] za odločanje o celotnem dedovanju vseeno subsidiarno pristojna sodišča države članice, v kateri je zapuščina, če je bil

zapustnik ob smrti državljan te države članice. Te določbe, ki izhajajo iz Uredbe št. 650/2012 z dne 4. julija 2012 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju odločb in sprejemljivosti in izvrševanju javnih listin v dednih zadevah ter uvedbi evropskega potrdila o dedovanju, so določbe javnega reda in jih mora sodišče preučiti po uradni dolžnosti. V obravnavani zadevi ni sporno, da je bil XA francoski državljan in da je imel premoženje v Franciji, tako da bi moralo Cour d'appel (višje sodišče) preveriti svojo subsidiarno pristojnost. Ker tega ni storilo, je Cour d'appel (višje sodišče) kršilo člen 10 Uredbe št. 650/2012 z dne 4. julija 2012.“

Odgovor Cour de cassation (kasacijsko sodišče)

- 6 Člen 10(1)(a) Uredbe (EU) št. 650/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju odločb in sprejemljivosti in izvrševanju javnih listin v dednih zadevah ter uvedbi evropskega potrdila o dedovanju, ki se ne uporablja za Združeno kraljestvo, določa, da če zapustnik ob smrti nima običajnega prebivališča v državi članici, so za odločanje o celotnem dedovanju vseeno pristojna sodišča države članice, v kateri je zapuščina, če je bil zapustnik ob smrti državljan te države članice.
- 7 Sosporniki A se na to določbo niso sklicevali pred Cour d'appel de Versailles (višje sodišče v Versaillesu), ki je, potem ko je menilo, da je bilo običajno prebivališče zapustnika v Združenem kraljestvu, odločilo, da v skladu s členom 4 Uredbe francosko sodišče ni pristojno za odločanje o njegovi zapuščini in imenovanje upravitelja zapuščine.
- 8 Torej je treba ugotoviti, ali je moralo Cour d'appel (višje sodišče), ki je ugotovilo, da je imel XA francosko državljanstvo in premoženje v Franciji, po uradni dolžnosti obravnavati svojo subsidiarno pristojnost iz člena 10 Uredbe.
- 9 Čeprav člen 15 Uredbe določa, da če se pred sodiščem države članice začne postopek v dedni zadevi, za katero to sodišče po tej uredbi ni pristojno, se sodišče po uradni dolžnosti izreče za nepristojno, ne določa, ali mora predhodno preveriti, ali pogoji za njegovo ne le splošno (člen 4), ampak tudi subsidiarno pristojnost (člena 10 in 11) niso izpolnjeni. Uredba ne določa, ali je subsidiarna pristojnost neobvezna.
- 10 V prid obveznosti, da sodišče po uradni dolžnosti preveri svojo pristojnost na podlagi člena 10, če zapustnik ob smrti ni imel običajnega prebivališča v državi članici, je treba poudariti, da je z Uredbo (EU) št. 650/2012 vzpostavljen splošen sistem, ki razrešuje vse mednarodne spore o pristojnosti, ki izhajajo iz sporov, o katerih odločajo sodišča držav članic v dednih zadevah, in torej nadomešča vse rešitve, ki so jih ta sodišča uporabljala do tedaj. Z njo se uvaja sistem reševanja sporov o pristojnosti, ki ga morajo sodišča držav članic uporabljati po uradni dolžnosti, če spor spada na stvarno področje, ki ga ureja akt. Namen subsidiarne pristojnosti iz člena 10 Uredbe pa je določiti merila o pristojnosti, ki se uporabljajo v primeru, ko glede na splošno pravilo, določeno v členu 4, ne bi bilo

pristojno nobeno sodišče države članice. Torej ne bi bilo logično, da lahko sodišča, potem ko po uradni dolžnosti ugotovijo uporabo Uredbe za odločitev o sporu o pristojnosti, zavrnejo svojo pristojnost v korist tretje države le na podlagi člena 4, ne da bi morala predhodno preveriti svojo subsidiarno pristojnost na podlagi člena 10. Nasprotno, bolj dosledno bi bilo, da morajo sodišča, tudi po uradni dolžnosti, preveriti vsa možna merila o pristojnosti, če ni pristojna nobena druga država članica. Obveznosti sodišč, da po uradni dolžnosti preverijo, ali so pristojna, tako ne bi bilo treba razlikovati glede na to, ali ta pristojnost izhaja iz člena 4 ali člena 10.

- 11 Vendar pravilo iz člena 10, ki je v Uredbi predstavljeno kot subsidiarno, povzroča odstopanje od načela enotnosti sodne in zakonodajne pristojnosti, na katerem temelji Uredba, v katere uvodni izjavi 23 je poudarjena potreba po „zagotovitv[i] pravilnega delovanja pravosodja v Evropski uniji in zagotovitv[i] obstoja resnične navezne okoliščine med dedovanjem in državo članico, v kateri se izvaja pristojnost“, ker če sodišče države, v kateri zapustnik ni imel običajnega prebivališča, prizna svojo pristojnost na podlagi člena 10, bo vseeno moralo uporabiti zakonodajo države običajnega prebivališča, razen če je iz vseh okoliščin zadeve jasno, da je bil zapustnik ob smrti očitno tesneje povezan z drugo državo (člen 21 Uredbe) ali je izrecno izbral zakonodajo druge države (člen 22). Zato se zdi težko priznati, da morajo sodišča obvezno obravnavati pravilo o pristojnosti, ki je opredeljena kot subsidiarna, ki odstopa od splošnih načel, na katerih temelji Uredba, tudi če se stranke nanj ne sklicujejo. Poleg tega, čeprav Uredba v členu 15 izrecno določa obveznost, da nepristojno sodišče po uradni dolžnosti ugotovi svojo nepristojnost, ne vsebuje nobene enakovredne določbe v zvezi s pristojnostjo. Nič v Uredbi ne omogoča sklepanja, da mora sodišče države članice, ki odloča na podlagi člena 4, po uradni dolžnosti ugotoviti, ali je pristojno na podlagi drugega merila, zlasti člena 10, ki določa le subsidiarno pristojnost. To asimetrijo pojasnjuje dejstvo, da je cilj pravila iz člena 15 olajšati priznavanje in izvrševanje odločb, ki jih sprejme sodišče, ki je priznalo svojo pristojnost, ter preprečiti, da bi bilo nato v drugi državi članici mogoče prerekati, da v resnici ni bilo pristojno. Nazadnje, pravila o dedovanju spadajo v smislu Uredbe med dispozitivne pravice, ker ta instrument strankam dovoljuje, da se o pristojnosti dogovorijo z dogovorom o izbiri sodišča (člen 5), in upošteva možnost, da se sodišče izreče za pristojno le na podlagi spustitve v postopek (člen 9). Zato bi bilo nelogično, da bi moralo sodišče preučiti subsidiarno merilo o pristojnosti, na katero se stranke niso nameravale sklicevati.
- 12 Obstaja razumen dvom o odgovoru, ki ga je mogoče dati na to vprašanje, ki je odločilno za rešitev spora, o katerem mora odločiti Cour de cassation (kasacijsko sodišče).
- 13 Iz tega sledi, da je treba na podlagi člena 267 Pogodbe o delovanju Evropske unije zadevo predložiti Sodišču Evropske unije in do njegove odločitve prekiniti odločanje.

IZ TEH RAZLOGOV je Cour de cassation (kasacijsko sodišče)

Sodišče Evropske unije zaprosilo za odgovor na to vprašanje:

„Ali je treba določbe člena 10(1)(a) Uredbe (EU) št. 650/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju odločb in sprejemljivosti in izvrševanju javnih listin v dednih zadevah ter uvedbi evropskega potrdila o dedovanju razlagati tako, da če običajno prebivališče zapustnika ob smrti ni v državi članici, mora sodišče države članice, v kateri zapustnik ni imel običajnega prebivališča, ki pa ugotovi, da je ta imel državljanstvo te države in imel v njej premoženje, po uradni dolžnosti ugotoviti svojo subsidiarno pristojnost, določeno v tem aktu?“

[...] (ni prevedeno)

[...] (ni prevedeno)

[...] (ni prevedeno) [preudarki o postopku]

[...] (ni prevedeno)

Kasacijski razlog, ki sta ga podala [...] (ni prevedeno) SA in ZA.

[...] (ni prevedeno)

[...] (ni prevedeno)

[...] (ni prevedeno) [...] (ni prevedeno)

[...] (ni prevedeno)

[...] (ni prevedeno) [...] (ni prevedeno)

[...] (ni prevedeno)

[...] (ni prevedeno)

[...] (ni prevedeno)

[...] (ni prevedeno) [...] (ni prevedeno)

[...] (ni prevedeno)

[...] (ni prevedeno) [...] (ni prevedeno)

[...] (ni prevedeno)

[ponovitev predvsem dejanske obrazložitve iz izpodbijane sodbe, na koncu katere je Cour d'appel (višje sodišče) presodilo, da ni dokazano, da se je XA odločil preseliti svoje običajno prebivališče v Francijo, in da francoska sodišča torej niso

pristojna za odločanje o celotni zapuščini XA in predlogu za imenovanje
upravitelja zapuščine]

[...] (ni prevedeno)

[...] (ni prevedeno) [...] (ni prevedeno)

[...] (ni prevedeno)

[predstavitev prvih treh delov kasacijskega razloga, zavrjenih v točki 4
predložitvene sodbe]

[...] (ni prevedeno)

[predstavitev četrtega dela kasacijskega razloga, ponovljenega v narekovajih v
točki 5 predložitvene sodbe pod naslovom „Predstavitev kasacijskega razloga“]

DELOVNI DOKUMENT